

Česká próza

Veronika Bendová
Nonstop Eufkrat

Veronika Bendová

Debut

fra

Česká próza

Veronika Bendová
Nonstop Eufkrat



fra

Veronika Bendová (1974) vystudovala scenáristiku a dramaturgii na Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění. V dospělosti konvertovala ke katolické víře. Je sedmáct let vdaná, má čtyři děti. Novela *Nonstop Eufkrat* je jejím knižním debutem.

Veronika Bendová
Nonstop Eufkrat

Veronika Bendová
Nonstop Eufkrat

fra

Knihy vychází s podporou
Ministerstva kultury ČR.

Česká próza
Veronika Bendová
Nonstop Eufkrat

Fotografie na obálce
Johana Pošová, *Hra*, 2008
Jako eknihu vydalo roku 2014 Fra,
Šafaříkova 15, 12000 Praha 2,
fra@fra.cz, www.fra.cz
Elektronické vydání první

© Fra, 2012, 2014
Text © Veronika Bendová, 2012, 2014
Cover photo © Johana Pošová, 2008
Author photo © Radek Brousil, 2012
ISBN 978-80-87429-28-0
ISBN 978-80-87429-97-6 (Pdf)
ISBN 978-80-87429-98-3 (ePub)
ISBN 978-80-87429-99-0 (Mobi)

*Co se děje, bylo odedávna,
a co bude, i to bylo;
a Bůh vyhledá, co zašlo.
Kazatel 3,15*

1

Ta žena v hospodě vypadala uboze. Fialovou bundu z mikroplyše měla zastríkanou blátem, jak ji někde po cestě ohodilo auto nebo dokonce spadla. Mastné šedivějící vlasy jí visely beztvaře podél obličej, v němž se pohybovala jenom ústa, aby nasála doušek piva nebo šluk z cigarety. Dokud mlčela, nevšiml si jí. Seděl u vedlejšího stolu a do jeho myšlenek prosakovala jenom puštěná televize a úryvky vykloubených hlasů.

Mluvit začala, když kolem prosklených dveří lokálu prošel hlouček ukrajinských dělníků. Nedaleko zbořili starou sladovnu a na jejím místě vyrůstal komplex nových domů.

„Svoloč,“ zachraptěla žena. „Vidíš ji, tu svoloč hnusnou, ukrajinskou?“

Trhl sebou, ale žena mluvila dál, lhostejná k tomu, kdo ji poslouchá. „Kam jsme to došli, s touhle krásnou zemí! Samej cizinec. Ať táhnou domů! Češi nemaj práci a všichni tyhle rákosníci, ukrajinci, mongolové, ty tu dělat můžou?!“

Proti své vůli se na ženu po straně podíval. Nenávist se kolem ní šířila jako zápach.

„Japonci s těma svejma kamerama! Bejvalý náckové z Německa tady restituujou zámky. Rusáky jsme vyhnali pryč a už jsou tady zas! Baráky si tady kupujou, celý baráky. Ale já po sobě dupat nenechám. Ať táhnou! Ať chcípnou.“

Žena, napůl obrácená ke dveřím, pojednou švihla rukou a zavyla jako zvíře: „Táhněte, vy kurvy!“

Hosté v lokále otočili na okamžik hlavy. Špinavý muž v ušance, který stál přede dveřmi a vztahoval ruku po klice, se zarazil.

Na vteřinku se jejich pohledy střetly. Ne ta žena, Tomáš uviděl jeho prázdný, uvláčený pohled a otrásl se.

„Neřvi tady, Esmeraldo,“ houkl od výčepu barman, „nebo jdeš ven!“

V zadní místnosti vypukl v tu chvíli hrubý jásot, z jednoho z herních automatů se vyhrnul řinčící vodopád mincí. Esmeralda mávla rukou a dala se do bručivého mumlavého zpěvu. Romsky znějící nápěv se smíchal se zvuky televizních reklam, povyku šťastných hráčů a vytrvale dopadajících drobných. Zvuky se mísily a slévaly. Tomáš vyprázdnil jediným douškem půllitr a vytáhl peněženku.

Vyšel na ulici a rychle kráčel nahoru ke konečné tramvaje. Blikající nápis Nonstop EUFRAT pomalu mizel za ním, ztrácel se v drobném ledovém sněžení. Přituhlo, bláto na chodníku mrzlo a podkluzovalo.

Myslel si, že venku se dostaví úleva, ale místo toho pociťoval jen setrvalou tíseň. Jaké stvoření to necháváš chodit po zemi, Bože, pomyslel si při vzpomínce na ženu s tím nepravděpodobným jménem. Nebo spíš zlomyslnou přezdívkou. Vyslechl v životě nadprůměrné množství nepěkných věcí na to, aby už byl otrlý. Patřilo to k jeho práci. Ale to bylo.

To bylo dřív, když ještě nosil jméno Jeroným.

Když odemykal dveře bytu, bylo už před půlnocí. V bytě bylo ticho, žena i dítě spaly. Zítra bude zase mlčet a bude ho sledovat vyčítavým pohledem, pomyslel si a alespoň pro tu chvíli úlevně necítil tíseň, ale obyčejné podráždění. Zastavil se nad postýlkou,

chvíli pozoroval, jak chlapeček tiše a pravidelně oddechuje. Čekal na ten pocit, na tu kombinaci dojetí i strachu, vděku i nevěřícího úžasu, že tenhle miničlověk nosí jeho jméno, jeho genetickou výbavu, jeho krev.

Čekal na ten pocit a nedočkal se. Znovu na něj skočila tíseň, silnější než dřív, seděla mu za krkem jako mokrá šála.

2

Neznámý vtípálek psal jen občas. Vždycky to byla SMS zpráva a v ní maximálně jedna věta, většinou jen odkaz. Číslo potlačeno, stálo napsáno v záhlaví zprávy. První zpráva mu přišla krátce poté, kdy koupil nový mobil, místo starého, který musel odevzdat. Všechno měl nové – *vita nuova*, říkal si někdy v řídkých závanech humoru: telefon, byt, stav... Povolání?

Kolikrát sám zdůrazňoval studentům oktávy při exerciciích, že povolání není totéž jako zaměstnání. Povolání je od slova *volat*, povolat. Vy musíte cítit, vysvětloval dlouhovlasým mladíčkům, kteří podávali přihlášky na vysokou školu, cítit, že vás Bůh k něčemu volá. Ne jen tak uvažovat, jestli by vás to bavilo a kolik si tím jednou vyděláte.

Když byl požádán vikářem, aby odevzdal svůj mobilní telefon i se SIM kartou, uvědomil si, že právě dělá krok do zapomnění. Že může udělat krok, kterým vytrídí své přátele a známé na staré a nové. A ti staří se stanou bývalými. Už nebudou mít jeho nové číslo. Nebudou ho mít, protože jim ho nedá.

První krok jeho *vita nuova* byl tak v režii pomsty. Malé, tiché, bolestné pomsty.

Jako první číslo, které s úlevou zařadil do seznamu „bývalých“, byl vikář. Jejich vztahy už dlouho byly napjaté, Tomáš měl pocit, že všechno věděl už dřív, kdy on sám si ještě myslel, že se jedná jen o přechodnou věc, krizi, úlet. Jeho pohoršení se ho nedotklo.

S farníky to bylo horší. Někteří ho zvali na oběd, slavil s nimi narozeniny, chodil na ryby. Poslední oběd u Gregorů ho ještě teď tížil jako nestrávený kus masa. Už to všem řekl, ale číši mu bylo dopít až do dna. U jídla se ještě vtipkovalo, děti mluvily jedno přes druhé, jen nejstarší, dvanáctiletá dcera zaraženě mlčela. Gabriela se mu vyhýbala pohledem. Až když zašli po obědě ve třech do pracovny, podívala se mu do očí.

„Teda Tomáši, to byla opravdu rána,“ řekla a nervózním pohybem si uhladila sukni. „Musím říct, že jsem to obřečela a chce se mi z toho brečet ještě teď.“

Věděl, co má na mysli. Zbořené iluze vždycky bolí. Petr mlčel.

„Tak mi řekni, co bys dělala na mém místě ty?“ odpovéděl.

Byla to nefér otázka. Nebyla na jeho místě, nemohla být, ona, třináct let šťastně vdaná, s pěti slibnými dětmi a manželem, jehož všechny hříchy dobře znal, hříchy, které nebyly schopny převážit očividnou náklonnost a povahovou shodu, která mezi těmi dvěma panovala.

„Každopádně bych nezahodila všechny svoje sliby, celý svůj život kvůli ročnímu dobrodružství.“

„To nebylo jen roční dobrodružství. Byly tam už i jiné věci.“

Řekl ještě něco. Mlčky ho poslouchali. Cítil na okamžik, že ledy mohou ještě roztát. Pak udělal chybu. „Krise kněžské identity,“ použil spojení z článku,

který četl. Ta školometská šablona zůstala viset mezi nimi ve vzduchu jako trapná výmluva. Petr se nepatrně ušklíbl.

Gabriela zvedla oči a řekla skoro zle: „Mně to připadá, jako kdyby si strom řekl, že už ho nebaví být strom, že chce být pes. A stal se psem!“

Pomyslela v tu chvíli na to, kolikrát i nad její skloněnou hlavou pronášel formuli k odpuštění hříchů...?

Gregorovi se ocitli v seznamu „bývalých“. Nové číslo jim nedal. Takže oni to být nemohli. A konec konců, nebyl to jejich styl.

3

První zprávu dostal před třemi měsíci. Stál v tramvaji na zadní plošině a horečně po kapsách hledal jízdenku. Revizor trpělivě hleděl někam na jeho boty. Konečně lístek našel a s úlevou podával revizorovi, když tu uslyšel zapípání mobilu. S nervozitou hledal pro změnu telefon, žena byla na konci devátého měsíce a on každou chvíli čekal, že přijde poplašná zpráva. Zatímco se revizor se zdvořilou úklonou obrátil zády, četl na displeji biblický odkaz:

Jeremiáš 18,2.

Bez podpisu. Číslo potlačeno. Kdo po něm u všech všudy chce, aby listoval v prorocích? Schoval telefon a na zprávu brzy zapomněl.

Příštího dne opravdu přišly na Annu porodní bolesti. Odvezl ji do porodnice, nechtěl u toho být, ale věděl, že ženě na tom záleží, bála se. Řekli mu, ať po-

čká chvíli na chodbě, zavolají ho, až proběhnou vstupní vyšetření.

Bál se mnohem víc než ona. Seděl na lavičce pod nápisem PŘÍJEM a usilovně se modlil, aby všechno dopadlo dobře. *Příjem*, znělo mu to, jako by vedle scházely ještě jedny dveře s nápisem *Odmítnutí*.

Chlapec se narodil necelé čtyři hodiny potom. Tomáš si nevzpomínal, že by nějaké čtyři hodiny v jeho životě trvaly déle.

„Hladký porod,“ řekla s úsměvem porodní asistentka. Ani nervové vypětí nemohlo zastřít údiv nad tím, s jak usměvavou odosobněností a věcností asistentka mluvila. Jako by se tu nejednalo koneckonců o bolest a krev. Lékař byl zakrvácený jako řezník.

Žena nekřičela nahlas, jen naříkala, když kontrakce dostupovaly vrcholu. Tomáš ji držel za zpocenou ruku se zatínajícími se prsty a připadal si zoufale neúčinný. V poslední fázi porodu Anna nemluvila ani nevnímala, měl pocit, že při každém kraťounkém ústupu bolesti upadá do bezvědomí, jako by z ní vytáhli přívod života.

Pak chlapec vyklouzl na svět.

Hleděl na ten zakrvácený bečící uzlíček a pomyslel na svou matku.

Tak takové to bylo. Je otec. Už ne otec Jeroným, vždycky ho to oslovení uvádělo do rozpaků, i když *páter* nebylo o mnoho lepší.

Otec.

Jsi šťastný?, zeptala se ho Anna. Byla bledá a usmívala se. Máš syna! Taťko!

Doma zjistil, že květiny, co pro ni koupil, nemá kam dát. Prohledal skříně i linku a našel jen láhev od okurek. Domácnost měli vybavenou jen skromně. Vlastně jí květiny nikdy nedal. Napadlo ho, že Anně koupí vázu. Měla ráda keramiku, nejradši hně-

dou, nenápadnou, přírodní. Vzpomněl si, že za rohem je keramická dílna, kde se také prodává. Nechal gerbery v umyvadle a vyšel na ulici. Dílna byla v suterénu domu, nesměle strčil do pootevřených dveří. Uvnitř to bylo cítit hlínou a kávou. Prošel dílnou do další místnosti, kde seděl u hrnčířského kruhu starší muž. Hnětl cosi rukama. Když uviděl zákazníka, zastavil kruh a pustil vodu, aby si umyl ruce. Kruh se dotočil, Tomáš marně přemýšlel, co z té beztvaré hroudy mělo být.

„Jen pojdte dál. Vidíte, jak mi to nejde. Já to jen tak zkouším, když už tady sedím.“

Tomáš vybral velkou útlou vázu, která stála hromadu peněz, jak mu připadalo. Muž se na něj díval zpoza spadlých brýlí a pak najednou řekl tiše: „Vy jste měl přijít už včera, že ano?“

Tomáš se na něj nechápavě podíval. „Proč myslíte?“

Muž na něj chvíli zamyšleně hleděl a pak zavrtěl hlavou. „Asi jsem se spletl. Já tu jen zaskakuju za syna, víte? Máte to jako dárek?“

Přisvědčil. Starý muž mu podal zabalenou vázu a pokýval hlavou. „A přijďte zas... Třeba i se ženou, určitě si tady vybere.“

„Jak víte, že mám ženu?“

Ne, ještě si nezvykl.

Muž se na něj podíval udiveně.

„Muži si nekupujou vázy,“ řekl.

Nevzpomněl si na nic až do večera. Volal si ještě s Annou, ujišťoval se, že je vše v pořádku. Pak ho teprve napadlo, že by měl obeslat přátele a známé, *nové* známé. Když odeslal pátou textovku o narození syna, mobil mu ohlásil plnou SIM kartu. Začal mazat staré zprávy. Vyskočilo to před ním jako zlé svědomí: *Jeremiáš 18,2*.

Vstal a vytáhl z knihovny Bibli. Nalistoval knihu proroka Jeremiáše, osmnáctou kapitolu, druhý verš.

Vstaň a sestup do hrnčířova domu a tam ti ohlásím svá slova.

Zpitoměle se napil z prázdného hrnku od čaje.

K hrnčířovi. Nebyl právě tam?!

Četl s neklidem dál, ačkoli druhý verš už nepokračoval.

Sestoupil jsem tedy do hrnčířova domu, právě když pracoval na hrnčířském kruhu. Ale nádoba, kterou vlastní rukou z hlíny zhotovoval, se nepovedla –

Tomášovi ruka klesla. Vybavil si tu chvíli. Zmetek na dotáčejícím se kruhu.

„Vy jste měl přijít už včera, že ano?“ řekl ten muž...

Několik kapek potu mu steklo z krku až na záda.

Co to je za blbý fór?, řekl nahlas v prázdném bytě.

Stisknul palcem tlačítko a zprávu smazal.

4

Druhá SMS přišla za pár dní nato. Tomáš už na všechno zapomněl. Měl ženu s dítětem doma, sžíval se s novou rolí. Hned na začátku prošel zatěžkávací zkouškou, když ho Anna, která ještě polehávala a byla slabá, vyslala do drogerie koupit menstruační vložky. Nejdřív to odmítl. Žena se odvrátila na posteli ke zdi.

„Fajn,“ řekla hluše. „Vždyť si můžu klidně dávat mezi nohy složený hadr. Dřív to tak ženy taky dělávaly.“ Ramena se jí roztřásla.

Pak se rozesmála. Otočila se k němu, všiml si stop po slzách. Přestala se smát a chvíli na něj hleděla, než řekla: „Promiň, jsem prostě hysterická šesti-

nedělka. Koupila jsem si jich málo. Můžeš jít přece do samoobsluhy. Nebudeš si muset o ně říkat. Napíšu ti na papír značku.“

Cestou do obchodu přemýšlel, kolikrát v životě mluvil při liturgii o krvi. Jenomže to byla Božská krev. Ženská krev ho děsila. Ještě teď se otrásl, když si vzpomněl na porodníkovu zástěru. Když platil za vložky, zdálo se mu, že se prodavačka uštěpačně usmívá. Mobil zapípal vzápětí. Odesílatel měl mimořádné štěstí na trapné situace.

Na displeji byl zase jen biblický odkaz.

Ozeáš 4,6. Číslo potlačeno.

Když doma předal nákup (zdálo se mu to, nebo ne, že zahlédl v Anniných očích mírnou potměšilost?), uchýlil se na záchod. Nechtěl ženě nic vysvětlovat. Nalistoval v Bibli proroka Ozeáše.

Ty jsi zavrhl poznání a já zavrhnu tebe; nebudeš mým knězem.

Tomáš se ušklíbl.

Celá věc mu náhle přišla jasná. Nějaká jeho bývalá ovečka nestrávila jeho odchod. Znovu mu přišli na mysl Gregorovi. Uvažoval chvíli, zda by Gabriela nebo Petr něco takového provedli. Znovu došel k závěru, že ne. Nebyli tak škodolibí. Možná nějaký kolega ze semináře...? Probíral v duchu nejfundamentalističtější farníky a přátele. Vikáře zamítl, Andrzej ne, ten je na to příliš konvenční. Zemek, napadlo ho. Vybavil si výraz bývalého ředitele biskupského gymnázia ve chvíli, kdy na poslední farní radě oznámil, že odchází. Deziluze v jeho očích byla tak silná, že se Tomáš málem zasmál. Zemek chodil pravidelně na faru na Setkávání nad Bibli. Starý zákon ho vřady velmi zajímal. A měl jeho nové číslo. Zemku, Zemku, řekl si teď Tomáš a zaklapl Bibli. V tu chvíli otevřela Anna dveře na záchod.

„Promiň,“ řekla a rychle zavřela.

Když vyšel, udiveně se podívala na Písmo v jeho ruce. „Ty si čteš Bibli na záchodě?“

Tomáš se zasmál.

Anna se taky usmála. Tak málokdy se poslední dobou smál.

5

Tísňivé pocity se příkradly postupně. Připadalo mu teď neskutečné, že ještě před tři čtvrtě rokem prožíval takovou úlevu a štěstí. Měl pocit, že unikl z kobky. Jeho krásný byt na faře, který obýval skoro čtyři roky, se mu zošklivil do té míry, že se tam snažil být co nejmíň. Vikář, Polák, který bydlel na chodbě naproti, neměl – jak se zdálo – na práci nic jiného, než vycházet z bytu právě ve chvíli, kdy se Tomáš vracel domů nebo odcházel. Měl nepříjemný pocit, že ho Andrzej špehuje. Když se při přijímání díval do tváří lidem, pociťoval nesnesitelný pocit viny, jako by jeho ruce mohly Tělo Kristovo pošpinit.

Když odešel a nastěhoval se k Anně do malého bytu v jiné části města, připadal si najednou jak propuštěný z vojny, jako školák, co odjíždí na dlouhé dva měsíce prázdnin. Pohled na starou třešeň ve vnitrobloku prvorepublikové zástavby mu připomínal dětství s jeho nevinnými starostmi. Bydlel v podobném bytě kdysi dávno, v Litoměřicích s matkou... Zpočátku se ho Anna vyptávala. Vyptávala se na matku i na otce a mátko ji, jak neochotně o něm mluví.

„Kdy se vaši rozvedli?“ ptala se.

„Nevím přesně. Asi v sedmdesátém sedmém nebo osmém. Jak jsem začal chodit do školy...“

„Táta si někoho našel?“

„Já o tom nerad mluvím.“

„A kdy jsi ho naposledy viděl?“ vedla dál svou. Seděla v křesle a rukou si hladila kulatící se břicho.

„Neviděl jsem ho aspoň deset let.“

Anna na něj zamyšleně hleděla. „A není ti to líto? Že se vůbec nevidíte?“

Prudce vstal.

„Co by mi mělo být líto? Co bych si měl s ním říkat?“

„Nerozčiluj se. Je to přece jen tvůj otec, ne?“

„Když někdo opustí ženskou s malým dítětem a nechá ji naprosto bez peněz, bez zájmu, co bude – tak s takovým člověkem já si nemám co říct.“

Anna už mlčela.

Neřekl jí ovšem podstatnou okolnost. Otec vzápětí emigroval, žil ve Švédsku. Někdy – málokdy – mu smířlivý hlas v hlavě říkal: třeba se rozvedl, aby jí neuškodil, jako emigrant...

Ale jiný, ten nemilosrdný hlas vzápětí oponoval: ozvat se mohl každopádně. I jiní psali nebo posílali peníze. Otec se nás prostě zbavil.

Ten čas relativního pokoje neměl dlouhé trvání. Nejprve si namlouval, že jeho nervozita pramení z celkové změny, z mnoha změn. Začal pracovat k údivu známých v Hydrologickém ústavu, měl k tomu i jakous takous kvalifikaci, čtyři semestry na přírodovědecké fakultě – ještě před tím, než vstoupil do semináře. Dělal tu ovšem nekvalifikovanou práci, mohl po známých sehnat něco profesně bližšího, lépe placeného... ale nechtěl. Nepřál si po nikom nic chtít. Všechno bylo nové. Bylo to i celkem zábavné. Peněz bylo málo. Přivydělával si po večerech překlady z němčiny, ale i tak vycházeli tak tak. Ale to nebylo ono.

Potom přičítal svůj neklid blížícímu se datu porodu. Báł se, báł se víc, než vůbec komukoli mohl při-

znat. Vedl v té době nekonečné hádavé rozhovory s Bohem.

Nebudeš se mstít na nevinném, že ne?

Odporuje to spravedlnosti, abys trestal dítě.

Všechny ty krvežíznivé tirády ze Starého zákona, myslel si rozhněvaně, proč mi to pořád leze do hlavy?

Ale bylo to tam. Myslel na milování s Annou a v jeho paměti s krutou přesností vyvstávalo: *S jejími syny nebudu mít slitování, neboť jsou to synové smilstva.*

Jeden čas přestal chodit na mše. Bydlel jinde, v kostele ho nikdo neznal, sedal v zadních lavicích, ale přesto měl pocit, že má na čele vypálené znamení zběha. Páter Vyklouz...!

Pak se chlapec narodil. Měl deset prstíků na rukách a deset na nohách. Játra, ledviny, žaludek, slezinu, srdce. Bylo to po všech stránkách zdravé dítě. Tomáš ještě v porodnici odešel na záchod, tam si klekl na dlaždice a v návalu úlevy děkoval Bohu.

A pak žili všichni šťastně až do smrti.

K čemu tedy ten nepokoj?

Proč ta tíseň?

6

Anna přemýšlela mnohokrát, kdy došlo ke zlomu. Musela tu být přece celá řada nenápadných momentů, kdy řekneme ano místo ne. Kdy řekneme ne místo ano. Proč člověku neřekne intuice: toto je začátek nebezpečného příběhu...? Ale v tom parném dni intuice mlčela.

Bylo červencové vedro, neochlazovalo se, ačkoli už slunce stálo nad západem. Pracovala tenkrát v Praze

sotva dva měsíce, když se s Tomášem potkali ve městě. Zdál se rozveselený, že ji vidí, počítal, kolik let vlastně uplynulo od maturity v jejich městě. To není možné, opakoval, to není možné, to jsme se fakt neviděli sedmnáct let?! Ty ses vůbec nezměnila.

Ptal se jí, kde pracuje. I ona se zeptala. Stáli na náměstí, chrám svatého Šebestiána na ně vrhal úlevný stín. Usmál se a ukázal za sebe.

„V kostele? Ty seš kostelník?“ smála se Anna.

„Ne, kotelník,“ řekl Tomáš a pak zvážněl.

Anna řekla nedůvěřivě: „Neříkej mi, že jsi...!“

Mlčel, usmíval se. Anna se otočila po vysoké barokní věži. „Tak to je teda gól. Farář? Vážně jsi farář?“

Pozval ji na pivo, seděli spolu v nedaleké zahrádce až do půl jedenácté. Probrali všechny spolužáky, rodiče, gymnaziální ožiračky. Anně pivo brzy stouplo do hlavy. Seděla rozesmátě proti Tomášovi, strkala do něj a opakovala: „Co ty mi budeš povídat, kněžoure!“

Neměla kam spěchat. Žila v Praze sama, teď už sama. Pak se Tomáš zvedl, omlouval se, měl brzy ráno mši.

„Přijď se na mě podívat k Šebestiánovi. Každou neděli v deset,“ kývl hlavou směrem, ve kterém se nad secesními domy vynořovala kostelní věž.

Loučili se před farou. Nedaleko teplou letní tmou přijížděla k zastávce tramvaj a nad domy se s hvízdáním přehnalo hejno rorýsů. Anna se splašeně rozeběhla a zavolala jen přes rameno: „Mně to jede! Tomáši, tak ahóój!“

Naskočila do zadních dveří. Stál a sledoval ji pohledem, na rtech odumírající úsměv. Zdvihl ruku, když projížděla okolo. Anna zamávala. Zadním sklem viděla, jak se otočil a s mírně svěšenou hlavou, to smutné nahrbení si Anna vybavovala docela přesně,

odcházel k domovním dveřím. K domu, kde nesvítilo ani jedno jediné okno.

A Annu náhle a bez výstrahy zabořilo u srdce.

7

Do kostela poprvé dorazila pozdě. Mše už začala. Uvnitř právě umlkl zpěv, když Anna s ostychem strčila do těžkých dveří. Kdosi se po ní ohlédl, zarážila se a zůstala stát. Tomáš seděl na křesle za obětním stolem, viděla z něho jen temeno sklopené hlavy. Proplešatělý muž četl něco na kazatelně, nebyla schopna se na to soustředit, na chvíli se zadrhl a Tomáš mírně pohnul hlavou. Rozhlédla se po přítomných. Kostel byl plný. Lidé stáli i v bočních lodích, nějaké dítě lezlo po čtyřech po dřevěných schůdkách zpovědnice.

Je možné, že v Praze žije tolik věřících? Annu tento fakt vyváděl z míry mnohem víc, než pohled na dávného nenápadného spolužáka, který tu seděl ve vyšívaném ornátu na nabubřele vyzdobeném křesle. Přejížděla zrakem po výzdobě kostela, ti lidé tady, tak normálně vyhlížející, jí nijak nešli dohromady s celou tou plejiádou mučednictví: s křížovou cestou, afektovaně vyobrazenými svatými, pietou s mrtvým Kristem v rohu, všimla si naturalisticky vyvedených ran na Božích rukách.

Absolutně morbidní, pomyslně si. Vtom zvuk varhan naplnil chrámový prostor a Anně přejel mráz po zádech. Byla by zase tiše odešla, kdyby v tu chvíli všichni nevstali. Tomáš se vztyčil. Dva chlapečci v těch nepravděpodobně nařasených bílých oblecích stáli teď proti němu, jeden houpal v ruce kouřící ná-